

فرهنگ نامهای ایرانی

مخارنده و ویراستار:
بهاره سیاه‌حلاه

سرشناسه	: سیاهکلاه، بهاره، ۱۳۶۲ - ، گردآورنده و ویراستار.
عنوان و پدیدآور	: فرهنگ نام‌های ایرانی / نگارنده و ویراستار بهاره سیاهکلاه.
مشخصات نشر	: تهران: پیام عدالت، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ ص.
شابک	: 978-964-152-040-5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا.
موضوع	: نام‌های اشخاص - ایران - واژه‌نامه‌ها.
موضوع	: نام‌های ایرانی - واژه‌نامه‌ها.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۷ ف ۴۸۵ س / ۳۰۲۰ CS
رده‌بندی دیویی	: ۹۲۹ / ۴۴۰۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۲۲۵۱۰۷

فرهنگ نام‌های ایرانی

نگارنده و ویراستار: بهاره سیاهکلاه

چاپ اول: بهار ۱۳۸۸ تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

ناشر: پیام عدالت ناظر چاپ: احمدرضا شفیعی

چاپ و صحافی: امیدوار

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۰۴۰-۵

دفتر نشر:

خیابان ولی‌عصر، میدان منیریه، خیابان منیریه، پلاک ۲۱۱

تلفن: ۶۶۴۱۰۸۴۹ - ۶۶۴۹۸۳۲۶

مرکز بخش:

تهران: بازار آهنگران، کوچه مسجد جامع، بازار کاشفی، نشر و بخش شفیعی

تلفن: ۵۵۸۱۰۲۸۳ - ۵۵۸۱۰۲۷۱

«فهرست مندرجات»

آ	۹
الف	۳۰
ب	۵۴
پ	۷۰
ت	۸۲
ث	۹۱
ج	۹۳
چ	۹۹
ح	۱۰۲
خ	۱۰۷
د	۱۱۲
ذ	۱۱۹
ر	۱۲۱
ز	۱۳۱
ژ	۱۳۶

۱۳۹		س
۱۵۳		ش
۱۶۴		ص
۱۶۸		ض
۱۷۰		ط
۱۷۳		ظ
۱۷۴		ع
۱۸۲		غ
۱۸۴		ف
۱۹۳		ق
۱۹۶		ک
۲۰۳		گ
۲۱۰		ل
۲۱۴		م
۲۳۴		ن
۲۴۴		و
۲۴۹		ه
۲۵۵		ی

پیش گفتار

شکل‌گیری هویت فردی و اجتماعی هر کس از اولین پله، یعنی «نام» نهادن بر او آغاز می‌شود. شاید با قاطعیت می‌توان اندیشید که سرنوشت هر کودک با نام‌گذاری او متجلی می‌شود. و هیچ بعید نیست که سرنوشت مبهم و گم‌بشر نخستین به علت نبود «نام»، در تاریخ به بوته فراموشی سپرده شده باشد. بنابراین، اساس پیشرفت تمدن و بشریت را باید مدیون و مرهون این اختراع مهم بشری دانست.

نام‌ها در جوامع بر اساس معیارهای گوناگون انتخاب می‌پذیرد، نام‌ها یا برگرفته از مذهب و اعتقادات، یا طبیعت. و یا برگرفته از تاریخ و اسطوره‌های هر تمدن و جامعه می‌باشند. برای هر فردی بسیار مهم است که نامش چگونه و با توجه به کدام معیار اندیشه انتخاب شده است. خانواده‌ها با نامگذاری فرزندان‌شان می‌خواهند یا نامی تاریخی و ملی را جاوید نگاه دارند، و امانت «هویت ملی» خود را نسل به نسل به کودکان خود منتقل کنند و یا «اعتقادات مذهبی» خود را به کودکان یادآوری نمایند. و یا نامی لطیف، برگرفته از آرامش طبیعت و یادآور اعجاز و زیبایی‌هایی که مخلوق خداوند است، بر فرزندان خود بنهند. این نامگذاری‌ها با تغییرات سیاسی هر جامعه‌ای متغیر است و در هر برهه از زمان نوسان می‌یابد. گاهی نام قدرتمندان زمان در بین افراد بسیار شایع می‌شود و باعث مباحثات خانواده و فرد می‌گردد. و در زمانی

دیگر، خانواده‌ها به دنبال آرامش و سکوت به نام‌های طبیعتی پناهنده می‌شوند تا با این روش خواسته خود یعنی «آرامش» را به نسل بعد منتقل سازند. و در زمانی در صدد پررنگ کردن «ارزش ملی» و «تاریخی» خود و جاری ساختن آن در بطون فرزندان نام‌هایی حماسی، تاریخی و یا اسطوره‌ای انتخاب می‌کنند.

همان‌طور که در احادیث و روایت‌های دینی نظیر: حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى الْوَالِدِ أَنْ تُحَسِّنَ اسْمَهُ وَ يُزَوِّجَهُ إِذَا أَدْرَكَ وَ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَ ○ به معنی: حق فرزند بر والدینشان، انتخاب نامی زیبا و نیک است؛ و همچنین تزویج آنها بعد از بلوغ و تعلیم نوشتن به فرزندان می‌باشد... و نیز سنت‌های زیبای کهن ایرانی آمده، یکی از اولین و اساسی‌ترین وظیفه هر پدر و مادر متعهد و مسئول، انتخاب نامی زیبا، با معانی عمیق و بزرگ است؛ چرا که این وظیفه در ظاهر کوچک، بزرگترین نقش را در شکل‌گیری شخصیت کودک‌مان دارد. این نام نهادن‌ها، در اصل هدایت‌کننده انرژی عظیمی هم بر والدین، و هم بر کودک‌شان است.

چه زیباست وقتی کودکی از شنیدن آهنگ نامش لذت ببرد، و اولین کلمه‌ای که قدرت نوشتنش را پیدا می‌کند اسمش باشد. و چه قهرمانانه‌تر آن که در زیر هر امضای اداری و رسمی با نوشتن نام کوچکش، لبخندی هم از روی رضایت بر لبانش نقش بندد.

بهاره سیاه‌کلاه

تهران - بهار ۱۳۸۶